

PRAVICE INVALIDOV IN KRONIČNO BOLNIH OSEB

Alja Klara Ugovšek,
Slavka Grmek Ugovšek

Društvo za cistično fibrozo
Slovenije

Ljubljana, november 2017

PRAVICE

- Starševsko varstvo in družinski prejemki (4)
- Vzgoja in izobraževanje (21)
- Zaposlovanje in delo (12)
- Pokojninsko in invalidsko zavarovanje (10)
- Zdravstveno varstvo in zavarovanje (13)
- Socialno varstvo (12)
- Olajšave in oprostitve (14)

86 pravic

STARŠEVSKO VARSTVO IN DRUŽINSKI PREJEMKI

☐ Pravice iz zavarovanja za starševsko varstvo

- Starševski dopust – podaljšanje, starševski dopust – hkratno izrabljanje, nadomestilo za starševski dopust
- Krajši delovni čas in plačilo prispevkov za socialno varnost zaradi starševstva

☐ Pravice do družinskih prejemkov

- Dodatek za nego otroka, dodatek za nego otroka – višji
- Delno plačilo za izgubljeni dohodek

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE

☐ Pravice do vzgoje in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami

- Usmerjanje otrok s posebnimi potrebami
- Individualiziran program vzgoje in izobraževanja
- Program za predšolske otroke in izobraževalni programi s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo

☐ Pravice do predšolske vzgoje

(celostna zgodnja obravnava predšolskih otrok) – 1. januar 2019

□ Pravice do osnovnošolskega izobraževanja

- Vpis v osnovno šolo
- Brezplačen prevoz
- Podaljšanje izobraževanja
- Opravljanje izpitov
- Oprostitev ocenjevanja
- Izobraževanje na domu

ali v zasebnem vzgojno-izobraževalnem zavodu

☐ Pravice do srednješolskega izobraževanja

- Prednosti pri vpisu v srednje šole
- Podaljšanje statusa dijaka
- Ponavljanje in pogojno napredovanje
- Prilagojen način opravljanja mature in način ocenjevanja znanja
- Opravljanje mature v dveh izpitnih rokih

☐ Pravice do visokošolskega izobraževanja

- Študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom
- Prenehanje in podaljšanje statusa študenta
- Subvencija za bivanje v študentskem domu ali pri zasebniku
- Subvencionirana študentska prehrana, deset dodatnih subvencioniranih obrokov mesečno

□ Pravice do štipendij

- Dodatek k štipendiji za štipendiste s posebnimi potrebami
- Prejemanje štipendije v primeru ponavljanja letnika in podaljšanja študentskega statusa
- Prenehanje štipendijskega razmerja in vračilo štipendije

ZAPOSLOVANJE IN DELO

- Prave iz aktivne politike zaposlovanja
 - Aktivna politika zaposlovanja
 - Denarni prejemki in stroški v času vključenosti v ukrepe aktivne politike zaposlovanja

□ Pravice iz zaposlitvene rehabilitacije in zaposlovanja invalidov

- Zaposlitvena rehabilitacija
- Denarni prejemki iz zaposlitvene rehabilitacije
- Programi socialne vključenosti
- Sorazmeni del nadomestil
- Zaščitna zaposlitev
- Podporna zaposlitev
- Finančne vzpodbude za zaposlovanje invalidov
- Subvencija plač invalidom
- Dodelitev pomoči „de minimis“

- Pravice iz izenačevanja možnosti invalidov
 - EU kartica ugodnosti za invalide

POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE

☐ Pravice iz pokojninskega zavarovanja

- Družinska pokojnina

☐ Pravice iz invalidskega zavarovanja

- Invalidska pokojnina
- Poklicna rehabilitacija
- Premestitev na drugo delovno mesto
- Krajši delovni čas od polnega
- Začasno nadomestilo
- Nadomestilo za invalidnost
- Delno nadomestilo za invalidnost
- Invalidnina
- Dodatek za pomoč in postrežbo

ZDRAVSTVENO VARSTVO IN ZAVAROVANJE

☐ Pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja

- Zdravstvene storitve osnovne zdravstvene dejavnosti
- Zdravstvene storitve specialistične ambulate, bolnišnične in terciarne zdravstvene dejavnosti
- Zdraviliško zdravljenje
- Obnovitvena rehabilitacija invalidov, udeležba v organiziranih skupinah za usposabljanje ter letovanje otrok in šolarjev
- Prevoz z reševalnimi in drugimi vozili

- Zdravila in živila za posebne zdravstvene namene na recept
- Medicinski pripomočki
- Izjemna pravica
- Zdravstvene storitve med potovanjem in bivanjem v tujini
- Zdravljenje v tujini
- Spremstvo
- Nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela
- Povračilo potnih stroškov

SOCIALNO VARSTVO

□ Materialne pravice v sistemu socialnega varstva

- Nadomestilo za invalidnost
- Dodatek za tujo nego in pomoč
- Varstveni dodatek
- Izredna denarna socialna pomoč
- Denarna socialna pomoč
- Povečanje denarne socialne pomoči za dodatek za pomoč in postrežbo
- Omejitev dedovanja
- Plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje
- Kritje razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev

□ Socialnovarstvene storitve

- Pomoč družini na domu
- Oprostitev plačila socialnovarstvenih storitev
- Družinski pomočnik

OLAJŠAVE IN OPROSTITVE

☐ Davčne olajšave in oprostitve

- Oprostitev plačila dohodnine
- Olajšava za zavezanca invalida
- Osebna olajšava
- Posebna olajšava
- Olajšava za zaposlovanje invalidov

☐ Taksne oprostitve

- Oprostitev plačila upravne takse
- Oprostitev plačila sodne takse
- Oprostitev plačila turistične takse

☐ Olajšave in oprostitve na področju prometa, prevozov in nakupa vozil

- Oprostitev plačila davka od cestnih motornih vozil
- Oprostitev plačila letne dajatve za vozila za prevoz invalidov
- Parkiranje in parkirna karta

☐ Olajšave in oprostitve na področju dostopa do IKT storitev

- Priklučitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji in dostop do javno dostopnih telefonskih storitev na fiksni lokaciji

☐ Druge oprostitve

- Oprostitev izvršbe
- Oprostitev RTV prispevka

UVELJAVLJANJE PRAVIC IN PRAVNO VARSTVO

- Pristojnost
- Postopek na prvi stopnji
- Pravna sredstva
- Postopek na drugi stopnji
- Izvršba
- Sodno varstvo

SODNA PRAKSA PRI URESNIČEVANJU PRAVIC BOLNIKOV S CF

Pravica do višjega dodatka za nego otroka in pravica do delnega plačila za izgubljeni dohodek

- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. V Ps 567/2010, 28. 6. 2011 — stanje po Tx
- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. V Ps 1356/2010, 15. 9. 2011 — napredovala oblika CF
- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. I Ps 173/2016, 16. 6. 2017 — čakalna lista za Tx
- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. I Ps 1080/2016, 20. 9. 2017 — v zgodnjem otroštvu pridružene še druge bolezni

Pravica do invalidske pokojnine in pravica do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela

- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. VI Ps 478/2013 — nadomestilo med začasno zadržanostjo od dela (bolniški stalež)
- ☐ Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. VI Ps 674/2012 — invalidska pokojnina in invalidnina za telesno okvaro

Pravica do zdraviliškega zdravljenja

- Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. Ps 978/2009, 22. 5. 2009 — sodba na podlagi pripoznave
- Sodba Delovnega in socialnega sodišča, opr. št. V Ps 2706/2012, 17. 12. 2013 — sodba na podlagi pripoznave
(od leta 2014 pravica v Pravilih OZZ)

Pravica do štipendije

- Sodba Višjega delovnega in socialnega sodišča, opr. št. Psp 179/2017, 22. 06. 2017 – ni vračila štipendije, nadaljnje prejemanje štipendije (opravičljivi zdravstveni razlogi)

ZAKLJUČEK

